

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ

ΥΛΕΣ

ΤΩΝ

ΥΠΑΝΑΠΤΥΚΤΩΝ

ΧΩΡΩΝ

Τοῦ καθηγητοῦ
Ὀτακάρ Τάουφερ
(Ἀποκλειστικότης
«Σύγχρ. Θεμάτων»)

Οἱ οἰκονομικά ὑπανάπτυκτες χῶρες ἀποτελοῦν ἀποφασιστικὸ κρίκο στὸ διεθνὲς ἀστικὸ ἐμπόριο. Τὰ τελευταῖα χρόνια καλύπτουν τὸ ἕνα τέταρτο τοῦ συνόλου τῆς κυκλοφορίας τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῶν δυτικῶν χωρῶν. Τὸ ποσοστὸ αὐτὸ εἶναι πολὺ μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ ποσοστὸ συμμετοχῆς τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν στὴν παραγωγή τοῦ δυτικοῦ κόσμου καὶ ιδιαίτερα ἀπὸ τὸ ποσοστὸ συμμετοχῆς αὐτῶν τῶν χωρῶν στὴν παγκόσμια ἀστικὴ βιομηχανικὴ παραγωγή.

Ἡ ἔκταση καὶ ἡ θέση τῶν οἰκονομικῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν στὸ ἀστικὸ διεθνὲς ἐμπόριο, πηγάζει ἀπὸ τὴν πρόσδεσή τους στὸν παγκόσμιο ἀστικὸ καταμερισμὸ τῆς ἐργασίας, ὅπως αὐτὴ διαμορφώθηκε στὴν πορεία τῆς ἀνάπτυξης τοῦ ἀποικιακοῦ συστήματος.

Ἡ θέση τῶν οἰκονομικῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν στὸ διεθνὲς ἐμπόριο, θεωρεῖται ἀπὸ πολλοὺς οἰκονομολόγους σὰ μορφὴ ἀμοιβαίας συνεργασίας, πού προσκομίζει πολυάριθμα ὠφέλη στίς χῶρες αὐτές. Ἰσχυρίζονται ὅτι χάρις στὴν «πατροπαράδοτη» παραγωγή τους (γεωργικὰ προϊόντα καὶ πρῶτες ὕλες), τοὺς δίνεται ἡ δυνατότητα νὰ ἀποκτοῦν βιομηχανικὰ προϊόντα, πού οἱ ἴδιες δὲν ἔχουν τὴν ἱκανότητα νὰ παράγουν. Στὴν πραγματικότητα ὅμως, ἡ θέση τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν στὸ ἀστικὸ διεθνὲς ἐμπόριο εἶναι ἐκδήλωση τῆς τοποθέτησής τους στὸ

αστικό παγκόσμιο οικονομικό σύστημα, είναι εκδήλωση του ότι στον οικονομικό τομέα είναι εξαρτημένες από τα ξένα μονοπώλια.

Το εξωτερικό εμπόριο — που είναι μέσον για την πραγματοποίηση του παγκόσμιου καταμερισμού της εργασίας — στις οικονομικά υπανάπτυκτες χώρες αποτελεί ένα από τα δραστήρια όργανα της άμεσης και έμμεσης καταπίεσής τους από τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις και τα μονοπώλιά τους. Η εκμετάλλευση του πλούτου των οικονομικά υπανάπτυκτων χωρών προς όφελος των ξένων μονοπωλίων, με τη βοήθεια του εξωτερικού εμπορίου, απορρέει από το γεγονός ότι οι χώρες αυτές δεν είναι οικονομικά ανεξάρτητες — έστω και αν απέκτησαν την κρατική τους αυτοτέλεια — αλλά βρίσκονται κάτω από την εξάρτηση των ξένων μονοπωλίων, κυρίως των άποικιακών δυνάμεων. Η εξάρτηση αυτή έχει σοβαρές συνέπειες για την οικονομική τους εξέλιξη.

Τα άρνητικά αποτελέσματα της κυριαρχίας των μονοπωλίων, εκφράζονται με την περαιτέρω ενίσχυση — βασικά στο εξωτερικό εμπόριο — της παλαιάς οικονομικής διάρθρωσης των υπανάπτυκτων χωρών, που βίαια παραμορφώθηκε την εποχή της άποικιοκρατίας κατά τέτοιο τρόπο, ώστε οι χώρες αυτές να παραμένουν πάντα αγροτικά εξαρτήματα των βιομηχανικά ανεπτυγμένων αστικών κρατών. Έπι πλέον πρέπει να τονίσουμε και το γεγονός ότι στις υπανάπτυκτες χώρες κυριαρχεί το σύστημα της μονοκαλλιέργειας. Σύμφωνα με αυτό, στην οικονομία τους και πρώτα απ' όλα στο εξωτερικό τους εμπόριο (εξαγωγές), κυριαρχεί ένα ή ελάχιστα προϊόντα. Όλοι οι ανωτέρω παράγοντες, επενεργούν άρνητικά στη σύνθεση του εμπορίου των οικονομικά υπανάπτυκτων χωρών και ιδιαίτερα στον τομέα των τιμών.

Οι υπανάπτυκτες οικονομικά χώρες δεν είναι θύματα των ξένων μονοπωλίων, επειδή και μόνον τα τελευταία εκμεταλλεύονται την εργατική τους δύναμη με τους χαμηλούς μισθούς και τις απάνθρωπες συνθήκες στους τόπους παραγωγής. Δεν είναι θύματα των ξένων μονοπωλίων, χάρις και μόνο στο γεγονός ότι το αποτέλεσμα των επενδύσεων ξένων κεφαλαίων, δηλαδή η δημιουργία της υπεραξίας, δεν μένει στον τόπο που παράχθηκε, αλλά εξάγεται με τη μορφή του επαναπατρισμού των κερδών. Είναι θύματα του μονοπωλιακού κεφαλαίου του εξωτερικού, γιατί επίσης καταπιέζονται στο εξωτερικό εμπόριο, κυρίως χάρις στον μηχανισμό των τιμών.

Η ανισότητα στις ανταλλαγές

Κύρια εκδήλωση της εκμετάλλευσης των οικονομικά υπανάπτυκτων χωρών, μέσω του εξωτερικού εμπορίου, είναι η ανισότητα στις ανταλλαγές. Η ουσία αυτού του φαινομένου βρίσκεται στο γεγονός ότι στις υπανάπτυκτες χώρες εισάγονται τα έτοιμα βιομηχανικά έμπορεύματα σε ύψηλές τιμές και εξάγονται τα γεωργικά τους προϊόντα και οι πρώτες τους ύλες με τιμές χαμηλές. Οι μονοπωλιακές ύψηλές ή χαμηλές τιμές, αποτελούν μια μόνιμη παρέκκλιση από τις παγκόσμιες τιμές (από την διεθνή αξία). Με βάση αυτή τη διαφορά, τα ξένα μονοπώλια εκμεταλλεύονται τις υπανάπτυκτες χώρες.

Βάση της ανισότητας στις διεθνείς ανταλλαγές των υπανάπτυκτων χωρών, είναι η κυριαρχία των ξένων μονοπωλίων στην οικονομία των χωρών αυτών, ή κυριαρχία τους στην αγροτική παραγωγή, στην έξορυκτική και βιομηχανική παραγωγή τους, ή κυριαρχία των ξένων μονοπωλιστών στο έσωτερικό και εξωτερικό τους εμπόριο. Μέσα σ' αυτές τις συνθήκες, τα μονοπώλια εύκολα χρησιμοποιούν τις μονοπωλιακές ύψηλές ή χαμηλές τιμές, για την εκμετάλλευση των οικονομικά υπανάπτυκτων χωρών.

Την έκταση των απωλειών που έχουν οι υπανάπτυκτες χώρες απ' αυτή την ανισότητα στις εξωτερικές τους ανταλλαγές, είναι αδύνατο να προσδιοριστεί με ακρίβεια. Πάντως μπορούμε να αποκτήσουμε μια συγκεκριμένη αντίληψη για την ανισότητα στις ανταλλαγές των υπανάπτυκτων χωρών με το εξωτερικό και

για τή διαρκή αύξηση τής εκμετάλλευσής τους από τὰ μονοπώλια, με τόν μηχανισμό τών τιμών. Αυτό είναι δυνατό, χάρις σέ μιὰ σειρά από ειδικούς δείκτες που διαθέτουμε.

Τήν εκμετάλλευση τών οικονομικά υπανάπτυκτων χωρών με τήν βοήθεια τών μονοπωλιακών τιμών, τή φανερώνει ή διαφορά ανάμεσα στις λεγόμενες παγκόσμιες (άστικές) τιμές και στις κατασταλαγμένες τιμές τών διαφόρων έμπορευμάτων έτσι όπως καθορίζονται πριν από τήν έξαγωγή από τούς τόπους τής παραγωγής.

—Π.χ. ή τιμή τών σπερμάτων κακάο στην Νιγηρία, ήταν τὸ 1950 8% χαμηλότερη από τήν ανάλογη παγκόσμια, τὸ 1953 16%, τὸ 1954 13%, τὸ 1957 18%. Ἡ τιμή τοῦ εξαγόμενου από τή Νιγηρία δρυκτελαίου, ήταν τὸ 1950 10% χαμηλότερη τής παγκόσμιας, τὸ 1953 7%, τὸ 1956 18% και τὸ 1958 9%.

—Ὁ καφές Σάντος 4, εξήχθηκε από τή Βραζιλία στις Η.Π.Α. σέ τιμή που τὸ 1950 ήταν 8% κατώτερη τής παγκόσμιας, τὸ 1954 8%, τὸ 1955 11%. Ἡ τιμή τής έξαγωγής τοῦ βραζιλιανοῦ καφέ Ρ10 7, ήταν τὸ 1958 16% χαμηλότερη τής παγκόσμιας.

—Στὰ χρόνια 1950-1958, τὰ ἀμερικανικά μονοπώλια ἀγόρασαν τὸ βαμβάκι τοῦ Μεξικου σέ τιμή κατά 20% χαμηλότερη από εκείνη τής ἀντίστοιχης ποιότητας τών Η.Π.Α. Τὰ μονοπώλια τών Η.Π.Α. στὸ ἴδιο διάστημα ἀγόρασαν από τὸ Μεξικό τήν ξυλεία του σέ τιμή κατά 60% κατώτερη τής παγκόσμιας και τὸ χαλκό του κατά 50%.

—Γιὰ τόν χαλκό τής Χιλής, τὰ μονοπώλια τών Η.Π.Α. τὸ 1951 πλήρωσαν 25,7 σέντς τήν λίβρα, ἐνῶ ή παγκόσμια τιμή ήταν 80 σέντς για τή λίβρα, δηλαδή πιὸ ὑψηλή κατά 57%.

Στις εἰσαγωγές πρὸς τις ὑπανάπτυκτες χῶρες, επικρατεῖ τὸ ἀντίθετο φαινόμενο. Τὰ εἰσαγόμενα έμπορεύματα ἔχουν τιμές πιὸ ὑψηλές από τις ἀνάλογες παγκόσμιες. Π.χ. τὰ προϊόντα χαλκοῦ που εἰσήχθησαν στὴ Χιλή από τις Η.Π.Α., στὰ χρόνια 1950-1954, ήσαν κατά 64% ἀκριβότερα από ὅ,τι στὴν παγκόσμια ἀγορά. Τὸ 1958 οἱ ΗΠΑ πούλησαν σιτηρὰ στὴ Βραζιλία με 1,98 σέντς τις 60 λίβρες τή στιγμή που ή ἀνάλογη παγκόσμια τιμή ήταν κατά 11% χαμηλότερη. Τὸ 1958 ή Γουϊνέα πλήρωσε για κάθε ἀμερικανικό τρακτέρ τύπου Φέργκυσον Μ.Φ. 35 16 χιλ. δολλάρια, ἐνῶ τὸ ἴδιο τρακτέρ πουλήθηκε στὴν Ἴταλία 9.500 δολλάρια, δηλαδή κατά 38% φθηνότερα.

Τὸ πόσο ληστεύονται οἱ ὑπανάπτυκτες χῶρες με τὸ μηχανισμό τών τιμών, φαίνεται και από τις τιμές τών εἰσαγόμενων βαμβακερῶν ὑφασμάτων στις παλιές γαλλικές ἀποικίες τής Ἀφρικῆς. Τὸ 1955 τὰ βαμβακερὰ που εἰσάγονταν στις χῶρες αὐτές από τή Γαλλία, είχαν τήν τιμή 954 γαλλ. φράγκα τὸ κιλό, από τήν Δυτική Γερμανία 891 φράγκα, από τις Ἰνδίες 633 φράγκα και από τήν Αἴγυπτο 625. Ἡ διαφορά τής τιμῆς τών γαλλικῶν βαμβακερῶν από τὰ αἰγυπτιακά ήταν πάνω από 50%. Παρ' ὅλα αὐτά, οἱ χῶρες αὐτές ἀναγκάζονταν νὰ εἰσάγουν πάνω από τὸ 50% τών βαμβακερῶν ὑφασμάτων από τήν Γαλλία, δηλαδή από τή χώρα που ἔχει τις πιὸ ὑψηλές τιμές. Αυτό ήταν ἀποτέλεσμα ὄχι μόνον τής σκληρῆς ἀποικιακῆς πολιτικῆς τής Γαλλίας και τών φραγμῶν που εἶχε στις εἰσαγωγές από τις ἄλλες χῶρες, ἀλλά και τοῦ γεγονότος ὅτι ὅλο τὸ έξωτερικό έμπόριο τών παλιῶν γαλλικῶν ἀποικιῶν στὴν Ἀφρική, βρισκόταν στὰ χέρια τών γαλλικῶν μονοπωλίων.

Ἄλλη σοβαρή ἐκδήλωση τής ἀνισότητος στις ἀνταλλαγές και τής εκμετάλλευσης τών οικονομικά ὑπανάπτυκτων χωρῶν, είναι οἱ χαμηλές τιμές συγκέντρωσης τών ἀγροτικῶν προϊόντων τους. Τὰ ξένα μονοπώλια ἀγοράζουν από τούς παραγωγούς τών χωρῶν αὐτῶν τὰ προϊόντα τους σέ τιμές πολὺ πιὸ χαμηλές από τις ἀνάλογες τής έξαγωγῆς και φυσικά πολὺ πιὸ ξευτελιστικές από εκείνες τής παγκόσμιας ἀγορᾶς. Ἀντίθετα, τὰ μονοπώλια πωλοῦν στους κατοίκους τών ὑπανάπτυκτων χωρῶν τὰ έτοιμα βιομηχανικά προϊόντα τοῦ έξωτερικοῦ, σέ πολὺ

πιό ύψηλές τιμές από τις ανάλογες τής εισαγωγής και από τις τιμές τής παγκόσμιας αγοράς.

Αναφέρουμε για παράδειγμα τὰ τεράστια κέρδη πού πραγματοποίησαν τὰ γαλλικά μονοπώλια από τή συγκέντρωση τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων από τις ἀποικίες τους, στὰ 1957 - 1958.

	(Σὲ παλιὰ γαλλικὰ φράγκα)	
	Σενεγάλης	Φιστίκια ἀράπικα "Ανω Βόλτας
Τιμὴ πού δόθηκε στους παραγωγούς	73	54,2
Τιμὴ ἐξαγωγῆς (FOB)	90.40	85,1
	Σπέρματα κακάο	
	'Ακτὴ	'Ελεφαντόδοντος
Τιμὴ πού δόθηκε στους παραγωγούς	140	190
Τιμὴ ἐξαγωγῆς (FOB)	338	262,40
	Καφές	
	'Ακτὴ	'Ελεφαντόδοντος
Τιμὴ πού δόθηκε στους παραγωγούς	262	150
Τιμὴ ἐξαγωγῆς (FOB)	353	320

Ἀντίθετα, τὰ εἰσαχθέντα ἀπὸ τὰ γαλλικά μονοπώλια βιομηχανικά ἐμπορεύματα στὶς παλιές Γαλλικὲς ἀποικίες τῆς Δυτικῆς Ἀφρικῆς, πουλήθηκαν στους καταναλωτὲς σὲ πολὺ πιὸ ψηλές τιμές ἀπὸ τις τιμές εισαγωγῆς.

Σὲ παλιὰ γαλλικὰ φράγκα (Ἔτη 1957 - 1958)

	Τιμὴ εἰσαγωγῆς	Τιμὴ λιανικῆς πώλησης
Ζάχαρη σὲ τεμάχια, τὸ κιλό	102	240
Λάμπες, τὸ κομμάτι	198	900
Λαστιχένια ὑποδήματα, τὸ ζευγάρι	340	550
Βαμβακερὰ σκεπάσματα, τὸ κομμάτι	1.040	3.400

Τέτοια τεράστια κέρδη ἀποκομίζουν τὰ μονοπώλια ἀπὸ τις ὑπανάπτυκτες χῶρες. Ἀρπάζουν τὰ ἐμπορεύματά τους σὲ ἐξευτελιστικὲς τιμές και πωλοῦν στους ἐξαθλιωμένους κατοίκους τους τὰ βιομηχανικά εἶδη σὲ τιμές πού εἶναι ἀφάνταστα μεγάλες. Πλάϊ σ' αὐτό, πρέπει νὰ λάβει κανεὶς ὑπ' ὄψη του και τὰ χαμηλά μεροκάματα και τις πενιχρὲς ἀποδοχὲς τῶν ἀγροτῶν, γιὰ νὰ ἀντιληφθεῖ τὸ πραγματικὸ μέγεθος τῆς ἐκμετάλλευσης.

Ἡ αὐξηση τῆς ἀνισότητος στὶς ἀνταλλαγές

Ἡ αὐξηση τῆς ἀνισότητος στὶς ἀνταλλαγές, καταφαίνεται και ἀπὸ τὴν ἐξέλιξη τοῦ συσχετισμοῦ ἀνάμεσα στὶς πραγματικὲς τιμές εισαγωγῆς και ἐξαγωγῆς, στὸ ἐξωτερικὸ ἐμπόριο τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν.

Εἶναι χαρακτηριστικὸ γνῶρισμα γιὰ τὸ διεθνὲς ἀστικὸ ἐμπόριο, ὅτι ἡ ἐξέλιξη τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλῶν και τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, σὲ σχέση με τὴν ἐξέλιξη τῶν τιμῶν τῶν ἔτοιμων βιομηχανικῶν εἰδῶν, παρουσιάζει μιὰ μακρόχρονη σταθερὴ τάση σὲ θάρος τῆς. Ἐπειδὴ οἱ ὑπανάπτυκτες χῶρες εἶναι ἐξαγωγεῖς πρώτων ὑλῶν και τροφίμων και εἰσαγωγεῖς βιομηχανικῶν προϊόντων, ἡ ἀρνητικὴ αὐτὴ ἐξέλιξη ἐπιδρᾷ καταστρεπτικὰ στὴν οἰκονομία τους. Ἐν τούτοις ἡ τεχνικὴ πρόοδος στὶς βιομηχανικὰ ἀνεπτυγμένες ἀστικὲς χῶρες, δίνει τὴ δυνατότητα νὰ ἀναπτυχθεῖ ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή με πολὺ πιὸ γρήγορους ρυθμοὺς ἀπὸ τοὺς ρυθμοὺς τῆς ἐξορυκτικῆς και ἀγροτικῆς παραγωγῆς τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν. Ἔτσι ἡ τιμὴ κόστους τῶν ἔτοιμων βιομηχανικῶν εἰδῶν πέφτει πολὺ πιὸ γρήγορα ἀπὸ τὴν τιμὴ κόστους τῶν πρώτων ὑλῶν. Θὰ περίμενε λοιπὸν, κανεὶς ὅτι θὰ

ήταν φυσικό, ή εξέλιξη στή σχέση τῶν τιμῶν ἀνάμεσα στά δύο εἶδη, γὰ εὐνοεῖ τίς ὑπανάπτυκτες χῶρες. Ὅμως, ὅπως εἶδαμε, παρουσιάζεται ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο φαινόμενο. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι στίς συνθήκες τῆς κυριαρχίας τῶν μονοπωλίων, ὁ νόμος τῆς ἀξίας ἔχει προσαρμοσθεῖ σὲ ἓνα εἰδικὸ τρόπο ἐπενεργείας, ὅτι στήν ἐξελικτικὴ πορεία τῆς δημιουργίας τῶν τιμῶν ἔχουν ἀποφασιστικὴ ἐπίδραση τὰ μονοπώλια καὶ ὅλο τὸ ἱμπεριαλιστικὸ σύστημα καταπίεσης.

Τὴν εξέλιξη τῶν τιμῶν τῶν πρώτων ὑλῶν, τῶν τροφίμων καὶ τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων καὶ τὴν ἀμοιβαία σχέση ἀνάμεσά τους, τὴν ἀπεικονίζει πειστικὰ ὁ παρακάτω πίνακας.

	1953 = 100		
	Πρῶτες ὕλες καὶ τρόφιμα	Βιομηχ. εἶδη	Μεταβολὴ σχέσης
1953	100	100	100
1954	103	98	105
1955	100	99	101
1956	101	103	98
1957	102	107	95
1958	96	107	90
1959	94	107	88
1960	83	108	86

Ὁ πίνακας δείχνει καθαρὰ τὴν ἀρνητικὴν εξέλιξη ποὺ ἔχει γιὰ τίς ὑπανάπτυκτες χῶρες ἢ μεταβολή, στήν σχέση τῶν τιμῶν πρώτων ὑλῶν τροφίμων ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ βιομηχανικῶν εἰδῶν ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ἀποδεικνύει ὅτι τὰ μονοπώλια, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ μηχανισμοῦ τῶν τιμῶν, αὐξάνουν διαρκῶς τὴν ἐκμετάλλευση σὲ βάρος τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν. Τὴν ἴδια κατάσταση μαρτυρεῖ καὶ ὁ παρακάτω πίνακας, ποὺ δείχνει τὴν εξέλιξη τῶν τιμῶν εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς στὸ ἐξωτερικὸ ἐμπόριο τῶν βιομηχανικῶν ἀναπτυγμένων ἀστικῶν κρατῶν καὶ τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν.

	1953 = 100			
	1954	1956	1958	1959
		Τιμὲς ἐξαγωγῶν		
Βιομηχανικὰ ἀνεπτυγμένες ἀστικές χῶρες	98	102	103	101
Ὑπανάπτυκτες χῶρες	102	99	94	91
		Τιμὲς εἰσαγωγῶν		
Βιομηχ. ἀνεπτυγμ. ἀστικές χῶρες	99	102	99	98
Ὑπανάπτυκτες χῶρες	97	99	100	99
		Μεταβολὴ σχέσης		
Βιομηχ. ἀναπτυγμ. ἀστικές χῶρες	98	99	104	106
Ὑπανάπτυκτες χῶρες	105	100	94	92

Ταυτόχρονα δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε ὅτι ὡς ἓνα σημεῖο, οἱ στατιστικὲς παραχαράσσουν τὴν πραγματικότητα καὶ δὲν δείχνουν τὴν ἀκριβὴ αὐξηση τῆς ἐκμετάλλευσης τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν στὸ διεθνὲς ἐμπόριο. Κι' αὐτὸ γιὰτι περιλαμβάνουν καὶ τὸ μέρος ἐκεῖνο τῶν ἐξαγωγῶν τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν, ποὺ διεξάγεται σὲ παγκόσμια κλίμακα ἀπὸ τὰ μονοπώλια σὲ ὑψηλὲς καὶ ὄχι σὲ χαμηλὲς μονοπωλιακὲς τιμὲς. (Π.χ. τὰ πετρέλαια τῆς Ἑγγύς καὶ Μέσης Ἀνατολῆς, τὰ τροπικὰ προϊόντα τῶν παλιῶν γαλλικῶν ἀποικιῶν τῆς Ἀφρικῆς). Τὸ γεγονός αὐτὸ δὲν βελτιώνει τὴν οἰκονομικὴ θέση τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν, ἀλλὰ ἀποτελεῖ ἄλλο ἓνα στοιχεῖο γιὰ τὰ τεράστια κέρδη τῶν μονοπωλίων.

Ἡ αὐξηση τῆς ἐκμετάλλευσης τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν φαίνεται ἐπίσης καὶ ἀπὸ τὴ διαρκῆ ἀλλαγὴ τῶν τιμῶν εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, σὲ κάθε μιὰ καθυστερημένη χώρα χωριστά.

Π.χ. οί ΗΠΑ, για κάθε ένα τόνο άνθρακος που εξήγαγαν στη Χιλή, έπαιρναν 230 κιλά νίτρου τὸ 1951 καὶ 330 τὸ 1958. Ἡ Ἀργεντινή, για νὰ εἰσαγάγει ἕνα τόνο άνθρακα ἀπὸ τὶς ΗΠΑ, ἔδινε τὸ 1951 3,8 μπούσελ σιτηρά, τὸ 1954 4,3 καὶ τὸ 1958 8 μπούσελ. Οἱ Ἰνδίες ἐξήγαγαν τὸ 1952, 2.500 σακιά ἀπὸ κάρναδι για νὰ μπορέσουν νὰ εἰσαγάγουν μία ραπτομηχανή καὶ τὸ 1958, 2.900. Ἐπίσης οἱ Ἰνδίες για νὰ εἰσαγάγουν ἕνα κιλό τεχνητῶν νημάτων, ἐξήγαγαν 228 κιλά τσάι καὶ τὸ 1955, 283 κιλά. Παρόμοια παραδείγματα θὰ μποροῦσε νὰ ἀναφέρει κα-
νεὶς πολλά.

Οἱ παγκόσμιες τιμές στὸ διεθνές ἐμπόριο κυμαίνονται ἀνάλογα μὲ τὶς δια-
κυμάνσεις τῆς οἰκονομικῆς ἀνθησης, ἀλλὰ αὐτὸ δυναμώνει καὶ δὲν ἐξασθενεῖ τὴν
τάση για τὴν ἐκμετάλλευση τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ μη-
χανισμοῦ τῶν τιμῶν. Ὁ ἀστὸς οἰκονομολόγος Τζ. Μύρνταλ, παραδέχεται ὅτι για
τὶς ἀναπτυγμένες ἀστικές χῶρες «ἡ σχέση ἀνάμεσα στὶς τιμές ἐξαγωγῆς καὶ εἰσα-
γωγῆς ἔχει τὴν τάση νὰ ἐξελίσσεται ἀντίθετα ἀπὸ τὴν κατεύθυνση τῆς πτώσης
τῆς οἰκονομικῆς ἀνθησης καὶ συνεπῶς ἔρχεται νὰ ἀπαλύνει τὴν οἰκονομικὴ κάμψη.
Στὶς ὑπανάπτυκτες ὁμως χῶρες παρουσιάζεται τελείως ἄλλη κατάσταση. Ἡ πτώση
τῆς οἰκονομικῆς ἀνθησης φέρνει καὶ τὴν πτώση στὴ σχέση τῶν τιμῶν ἐξαγωγῆς -
εἰσαγωγῆς». Ἡ Οἰκονομικὴ καὶ Κοινωνικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ΟΗΕ σὲ ἔκθεσή της
στὶς 19.5.1960 παρατηροῦσε ὅτι «ἡ πτώση τῆς οἰκονομικῆς ἀνθησης φέρνει καὶ
πτώση στὶς τιμές ἐξαγωγῆς τῶν ἐμπορευμάτων τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν. Στὴν
περίπτωση ἀναζωογόνησης τῆς οἰκονομικῆς ἀνθησης τὸ ἐξαγωγικὸ ἐμπόριο τῶν
ὑπανάπτυκτων χωρῶν αὐξάνει, χωρὶς ὁμως νὰ αὐξάνονται καὶ οἱ τιμές τῶν ἐξα-
γόμενων ἐμπορευμάτων». Ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ δεδομένα ἀποδεικνύεται ὅτι τὸν καιρὸ
τῶν οἰκονομικῶν κρίσεων, οἱ ὑπανάπτυκτες χῶρες παίρνουν ὅλο τὸ βάρος καὶ ὅτι
στὴν περίοδο τῆς οἰκονομικῆς ἀνθησης ἀποσποῦν ἐλάχιστα ὠφέλη. Τὰ πάντα
ρυθμίζονται μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε διαρκῶς νὰ αὐξάνουν τὰ κέρδη τῶν μονοπω-
λίων, μὲ βάση τὴ διαρκῆ αὐξηση τῆς ἐκμετάλλευσης τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν.

Ἡ ἐκμετάλλευση τῶν ὑπανάπτυκτων χωρῶν στὸ ἀστικὸ διεθνές ἐμπόριο εἶναι
ἄρρηκτα συνδεδεμένη μὲ τὸν ἀστικὸ τρόπο παραγωγῆς καὶ τὸν ἀστικὸ καταμε-
ρισμὸ τῆς ἐργασίας.

Μὲ τὴν ἀνάπτυξη καὶ τὸ βάθεμα τῆς ἐθνικοαπελευθερωτικῆς ἐπανάστασης
στὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες, γίνεται ὅλο καὶ πιὸ κατανοητὴ ἡ ἀνάγκη για τὴν
οἰκονομικὴ ἀπελευθέρωση τῶν χωρῶν αὐτῶν. Οἱ λαοὶ τοὺς ὅλο καὶ πιὸ πολὺ
πείθονται για τὴν ἀνάγκη νὰ ἀπαλλαχθοῦν ἀπὸ τὴν κηδεμονία τῶν ξένων μονο-
πωλίων καὶ νὰ βροῦν τὸν δρόμο τῆς γρήγορης οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς τους
ἀνάπτυξης. Μόνο ἡ ἀληθινὴ πολιτικὴ καὶ οἰκονομικὴ τους ἀνεξαρτησία, μπορεῖ
νὰ τοὺς ἀπαλλάξει ἀπὸ τὸν ζυγὸ τῶν μονοπωλίων.

